

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie D.S.

skazanego z art. 202 § 3 k.k. i art. 202 § 4a k.k.

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2025 r. w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim z dnia 21 marca 2024 r., sygn. II K 507/23 w zakresie nieorzeczenia środków karnych,

**uchyla wyrok Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim z dnia 21
marca 2024 r., sygn. II K 507/23 w zaskarżonej części i sprawę w
tym zakresie przekazuje temu Sądowi do ponownego rozpoznania.**

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Jacek Błaszczyk

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim z dnia 21 marca 2024 r., sygn. II K 507/23 D.S. został uznany za winnego popełnienia czynów kwalifikowanych: z art. 202 § 3 k.k. (dokonany w dniu 17 sierpnia 2022 r.) i art. 202

§ 4a k.k. (dokonany w dniu 7 marca 2023 r.), za które wymierzono mu kary po 4 miesiące pozbawienia wolności, orzekając nadto za czyn z art. 202 § 4a k.k. określone świadczenie pieniężne. Jako karę łączną wymierzono oskarżonemu 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat, oddając oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora i zobowiązując go w okresie próby do informowania sądu o przebiegu tego okresu co 6 miesięcy.

Wyrok ten uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Kasację od tego wyroku na niekorzyść D.S. wniósł Prokurator Generalny. Zarzucił w niej rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa materialnego, a to art. 41 § 1a zd. drugie k.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r., a po tej dacie art. 41 § 1a pkt 2 k.k., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec D.S. jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za występkę z art. 202 § 3 k.k. oraz art. 202 § 4a k.k., środków karnych w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, w sytuacji gdy z treści wskazanej normy prawnej wynika, że w razie skazania za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, a więc w odniesieniu do każdego z przypisanych oskarżonemu czynów, orzeczenie tego środka karnego na czas określony albo dożywotnio było obligatoryjne.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Opolu Lubelskim do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Przepis art. 41 § 1a k.k. (w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu czynów) stanowiła, że sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi na czas określony lub dożywotnio w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego. Ze sformułowania tej normy jasno wynika, że w przypadku zaktualizowania się przesłanek wskazanych w art. 41 § 1a k.k. orzeczenie przez sąd wskazanego środka karnego jest obligatoryjne i to niezależnie od tego, czy sprawca przestępstwa przeciwko wolności seksualnej uprzednio zajmował tego rodzaju stanowisko lub wykonywał zawód tego rodzaju i czy popełniony czyn pozostawał w związku z funkcjonalnym zakresem prowadzonej działalności (zob. wyrok SN z 23 lipca 2024 r., III KK 87/24).

W tej sprawie oskarżony został skazany za czyny, których przedmiotem ochrony jest wolność seksualna małoletnich, gdzie przesłanka zastosowania zakazu przewidzianego w art. 41 § 1a k.k. wchodzi w grę w razie skazania za którekolwiek z przestępstw określonych w rozdziale XXV Kodeksu karnego (zob. wyrok SN z 14 maja 2024 r., III KK 57/24). Oznacza to, że na sądzie *meriti* ciążył obowiązek orzeczenia wobec oskarżonego, w odniesieniu do każdego z przypisanych mu czynów wskazanego środka karnego, a następnie orzeczenia łącznego środka karnego (art. 90 § 2 k.k.).

Niewywiązanie się przez sąd z tego obowiązku miało istotny wpływ na treść wyroku, gdyż oskarżony z nieuprawnioną korzyścią nie został ograniczony w możliwości podjęcia szeroko pojętej działalności, w której miałby nieograniczony kontakt z małoletnimi, pomimo faktu skazania za czyny kwalifikowane z art. 202 § 3 k.k. i art. 202 § 4a k.k., gdzie przesłanka zastosowania zakazu wskazanego w art. 41 § 1a k.k. (w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2023 r, zaś po tej dacie – art. 41 § 1a pkt 2 k.k.) wchodziła w grę w odniesieniu do skazania za każdy z tych czynów. Zmiana normatywna treści art. 41 § 1a k.k. nie wpłynęła na sytuację prawną oskarżonego, gdyż w dalszym ciągu w związku ze skazaniem za przestępstwa

przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego orzeczenie przez sąd określonego środka karnego jest obligatoryjne.

Mając na względzie powyższą argumentację należało uwzględnić kasację wniesioną przez Prokuratora Generalnego, z zachowaniem terminu z art. 524 § 3 k.p.k., na niekorzyść oskarżonego i uchylić wskazany wyrok sądu pierwszej instancji w zaskarżonej części i przekazać sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Opolu Lubelskim.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Jacek Błaszczuk

[WB]

[r.g.]